

Ενότητα 5 – Επιχειρηματικές ικανότητες – νέα όνειρα και ευκαιρίες

Εισαγωγή:

Η Ενότητα 5 βασίζεται στις προηγούμενες ενότητες και στόχο έχει να βοηθήσει τους νέους επιχειρηματίες να δημιουργήσουν βιώσιμες και συμπεριληπτικές πρωτοβουλίες, όπως αστικές ξεναγήσεις, στις δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες. Οι επιχειρηματικές ικανότητες που αναπτύχθηκαν στις προηγούμενες ενότητες, όπως οι ερευνητικές δεξιότητες, η ικανότητα αφήγησης ιστοριών, η υιοθέτηση προσεγγίσεων παιχνιδοποιημένης μάθησης και η εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων, μπορούν όλες να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός νέου, πιο συμπεριληπτικού και βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου.

Στόχοι εκπαιδευτικής ενότητας

- Οι εκπαιδευόμενοι θα μάθουν πώς να αναπτύξουν μια βιώσιμη και συμπεριληπτική μέθοδο κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
- Θα αποκτήσουν επίγνωση των μεθόδων στρατηγικού σχεδιασμού και της πολιτικής μάρκετινγκ καθώς και των εφαρμογών τους.
- Θα μάθουν για τις καινοτόμες τεχνολογίες που μπορούν να εφαρμόσουν για να βελτιώσουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο.

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](https://twitter.com/DiOtherCity)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

ΜΕΡΟΣ 1 - Επιχειρηματικότητα, βιωσιμότητα και συμπεριληπτικότητα

Στόχοι:

- Να μάθουν οι εκπαιδευόμενοι τι είναι ο επιχειρηματικός σχεδιασμός.
- Να μάθουν τι είναι μια βιώσιμη επιχειρηματική στρατηγική.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα.
- Να μάθουν πώς να αναπτύσσουν συμπεριληπτικές αστικές ξεναγήσεις.

Κεφάλαιο 1: Επιχειρηματικός σχεδιασμός και βιωσιμότητα

Τα κύρια οφέλη ενός βιώσιμου επιχειρηματικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται από το Harvard Business School ([Chladek, 2019](#)), είναι:

1. Σχηματισμός **μιας θετικής εικόνας για το επωνυμία σας**: Μια μελέτη που διεξήχθη από την [ΕΥ](#) το 2019, κατέδειξε ότι οι ιδρυτές επιχειρήσεων πιστεύουν ότι οι εργαζόμενοι σε εταιρείες που αποτελούνται από άτομα με κοινές αξίες νιώθουν μεγαλύτερη ικανοποίηση σε σχέση με την εργασία τους και ότι, συνέπεια αυτού, οι επιχειρήσεις αυτές θα είναι μακροπρόθεσμα πιο αποδοτικές. Προσελκύοντας λοιπόν εργαζόμενους με οικολογική συνείδηση, μια εταιρεία είναι πιο πιθανό να δημιουργήσει μια θετική εικόνα, ικανή να προσελκύσει διαδοχικά περισσότερους πελάτες και περισσότερους ενδιαφερόμενους για το προϊόν της.

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

2. **Προσέλκυση του αυξανόμενου αγοραστικού κοινού για βιώσιμα αγαθά και υπηρεσίες:** Μια μελέτη που διεξήγαγε η [NielsenIQ](#) το 2019, κατέδειξε ότι πάνω από το 70% των παγκόσμιων καταναλωτών είναι πρόθυμοι να αλλάξουν τις συνήθειές τους και τα προϊόντα που χρησιμοποιούν για να ελαχιστοποιήσουν τον αρνητικό τους αντίκτυπο στον πλανήτη μας. Αυτό αποδεικνύει ότι σήμερα οι άνθρωποι είναι πιο πρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες των βιώσιμων επιχειρήσεων απ' ό,τι εκείνων των μη βιώσιμων επιχειρήσεων.
3. **Προσέλκυση κεφαλαίων και άμβλυνση των κινδύνων:** Οι αυξανόμενες ανησυχίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του επιχειρηματικού τομέα και την κλιματική αλλαγή έχουν στρέψει τη χρηματοδότηση από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα προς νέες, πιο βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον επιχειρήσεις.

Κύρια βήματα για τη δημιουργία ενός επιχειρηματικού σχεδίου προσανατολισμένου στη βιωσιμότητα:

1. **Μάθετε για τη βιωσιμότητα:** Προσδιορίστε τους κύριους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικό να αναπτύξετε ένα βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο.
2. **Αξιολόγηση των τομέων που χρήζουν βελτίωση:** Προσδιορισμός των βέλτιστων τεχνικών και μεθόδων που θα μπορούσαν να καταστήσουν μια νέα επιχείρηση πιο φιλική προς το περιβάλλον.
3. **Εύρεση νέων ευκαιριών:** Η ανάπτυξη ενός βιώσιμου επιχειρηματικού σχεδίου από μόνη της δεν αρκεί. Είναι εξίσου σημαντικό να προσδιοριστούν οι τελευταίες τάσεις

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

οικολογικών επιχειρηματικών στρατηγικών με την πάροδο του χρόνου καθώς και κατά το στάδιο της εφαρμογής τους.

4. **Όραμα:** Αυτό αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη ενός βιώσιμου σχεδίου, καθώς συνεπάγεται τον καθορισμό των κύριων μακροπρόθεσμων στόχων μιας επιχείρησης.
5. **Κάντε αλλαγές:** Είναι σημαντικό να βελτιώνεστε συνεχώς τις μεθόδους σας και να βρίσκετε νέες, εάν θέλετε να καταστήσετε την επιχείρησή σας πιο βιώσιμη και φιλική τόσο προς τους υπαλλήλους της όσο και προς τους πελάτες της.

(getsmarter.com, 2022)

Κεφάλαιο 2: Διαμόρφωση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας (ΚΠΔ)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προσδιορίσει τους κύριους τομείς στους οποίους λειτουργούν επί του παρόντος οι κοινωνικές επιχειρήσεις ως εξής:

1. **Ένταξη στην εργασία:** Εστίαση στην κατάρτιση και την ένταξη των ευάλωτων ατόμων και των ανέργων.
2. **Προσωπικές Κοινωνικές Υπηρεσίες:** Παραδείγματα κοινωνικών επιχειρήσεων στον τομέα αυτό μπορεί να περιλαμβάνουν ενισχύσεις για ευάλωτα άτομα, υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, υπηρεσίες υγείας κ.λπ.
3. **Τοπική ανάπτυξη των μειονεκτικών περιοχών:** Οι κοινωνικές επιχειρήσεις σε απομακρυσμένες περιοχές μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της γειτονιάς, να

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](https://twitter.com/DiOtherCity)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

δημιουργήσουν ευκαιρίες απασχόλησης για τον τοπικό πληθυσμό και να ενισχύσει τις προσπάθειες ανάπτυξης.

4. **Προστασία του περιβάλλοντος:** Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την προώθηση της ανακύκλωσης, την ευαισθητοποίηση για την κλιματική αλλαγή και τον εθελοντισμό.

([European Commission, n. d.](#))

Οδηγίες στην ανάπτυξη μιας κοινωνικής επιχείρησης:

1. **Διευθύνεις μια κοινωνική επιχείρηση;** Υπάρχει μια βασική διαφορά μεταξύ της λειτουργίας μιας κοινωνικής επιχείρησης και της λειτουργίας ενός κοινωνικού προγράμματος, ενός φιλανθρωπικού ιδρύματος ή μιας εθελοντικής οργάνωσης. Μια κοινωνική επιχείρηση είναι ουσιαστικά μιας μορφή άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας που προϋποθέτει την πώληση ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας στην αγορά.
2. **Κοινωνική επιχείρηση έναντι παραδοσιακής επιχείρησης:** Το κύριο ερώτημα εδώ είναι: σε ποιο βαθμό οι κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι καθοδηγούν την ατζέντα της επιχείρησής σας; Μια κοινωνική επιχείρηση επικεντρώνεται στους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς της στόχους παρά στην επίτευξη κέρδους. Αντίθετα, στις περισσότερες παραδοσιακές επιχειρήσεις, το κέρδος είναι πρωταρχικής σημασίας.
3. **Ποιοι είναι το προφίλ των εργαζομένων στην επιχείρησή σου;** Οι κοινωνικές επιχειρήσεις απασχολούν άτομα των οποίων οι αξίες συνάδουν με εκείνες του οργανισμού. Για παράδειγμα, εάν η ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

αποτελεί σημαντικό πυλώνα του επιχειρηματικού σχεδιασμού μιας κοινωνικής επιχείρησης, τότε οι εργαζόμενοί της θα είναι κατά πάσα πιθανότητα άτομα με οικολογική συνείδηση. Επιπλέον, οι κοινωνικές επιχειρήσεις προσπαθούν ενεργά να εκπαιδεύσουν και να απασχολήσουν άτομα που είναι ουσιαστικά αποκλεισμένα από τις κυρίαρχες τάσεις στην οικονομία της αγοράς.

([BC Centre for Social Enterprise, n. d.](#))

Κοινωνικές επιχειρήσεις στους ΚΠΔ:

Σήμερα ο κλάδος του πολιτισμού θεωρείται ένα ολοένα και πιο σημαντικό μέσο για την οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία των κατοίκων στα θεματολόγια πολλών ευρωπαϊκών πόλεων και περιφερειών ([ΟΟΣΑ, 2021](#)). Οι ΚΠΔ αποτελούν σημαντική πηγή απασχόλησης και της εναλλαγή του προσωπικού στις θέσεις εργασίας σε μια επιχείρηση, ενώ μπορούν επίσης να μετασχηματίσουν τις τοπικές οικονομίες · αυξάνουν την ελκυστικότητα μιας πόλης ή μιας περιφέρειας, αυξάνουν την περιφερειακή καινοτομία και παραγωγικότητα και οδηγούν στην παραγωγή νέων επιχειρηματικών μοντέλων που προσεγγίζουν ένα ευρύτερο δίκτυο κοινού και καταναλωτών (ibid.).

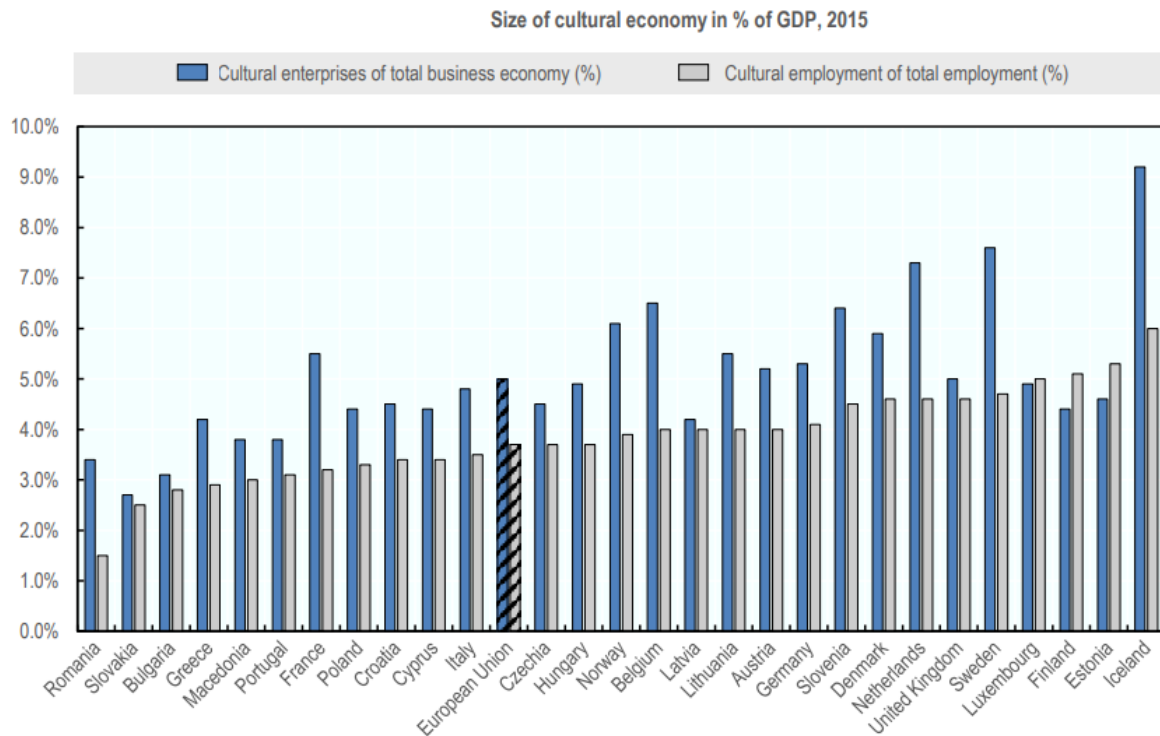
Η Οικονομία του Πολιτιστικού Κλάδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

Figure 1.1. Size of the cultural economy in the European Union

(Πηγή: <https://www.oecd.org/cfe/leed/venice-2018-conference-culture/documents/Culture-and-Local-Development-Venice.pdf>)

Τα τελευταία χρόνια, οι πολιτιστικές και δημιουργικές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν πάρει το προβάδισμα σε σχέση με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πιο παραδοσιακούς τομείς, με την πολιτιστική βιομηχανία να συνεισφέρει το 3% του ΑΕΠ και το 5% του ποσοστού απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2015 (ΟΟΣΑ, 2018).

www.diothercity.eu | #DiOtherCity

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

Μεταξύ του 2011 και του 2019, η απασχόληση στον πολιτιστικό τομέα αυξήθηκε κατά περισσότερο από 11%, ενώ η κατανάλωση αυξήθηκε επίσης κατά 20% ([ΟΟΣΑ, 2021](#)).

Τα οφέλη της επένδυσης στους ΚΠΔ:

Μια έκθεση της [Rand Corporation \(2002\)](#) προσδιόρισε πέντε κύριους τομείς που μπορούν να επωφεληθούν από τις κοινωνικές δραστηριότητες:

1. **Γνωστικά οφέλη:** Οι μαθησιακές δεξιότητες και οι ακαδημαϊκές επιδόσεις ανάμεσα στους νέους μπορούν να ενισχυθούν μέσω των πολιτιστικών εμπειριών.
2. **Στάσεις και συμπεριφορές:** Οι πολιτιστικές εμπειρίες μπορούν επίσης να αναπτύξουν τις βασικές δεξιότητες που χρειάζεται να έχει κανείς στην καθημερινή του ζωή καθώς επίσης και τις φιλοκοινωνικές δεξιότητες.
3. **Υγεία:** Η επίδραση των τεχνών, όπως η μουσική, η ζωγραφική ή ο χορός, έχουν μελετηθεί σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια, με τα ευρήματα να καταδεικνύουν ότι οι τέχνες μπορούν να αποτελέσουν ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση του στρες και του άγχους.
4. **Κοινωνικά:** Οι πολιτιστικές εμπειρίες μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, στη διαμόρφωση της κοινοτικής ταυτότητας και της δημιουργίας κοινωνικού κεφαλαίου.
5. **Οικονομία:** Υπάρχουν άμεσα οφέλη από την επένδυση στον πολιτισμό, όπως ευκαιρίες απασχόλησης, φορολογικά έσοδα και δαπάνες για δημόσια αγαθά.

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

Οδηγίες για τη δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης στους ΚΠΔ:

Με τη μείωση των μεγάλων παραδοσιακών βιομηχανιών, οι ΚΠΔ έχουν αναγνωριστεί ως δείκτες μελλοντικής ανάπτυξης και έχουν λάβει αυξανόμενο ενδιαφέρον από τις κυβερνήσεις και τους ιδιώτες επενδυτές κατά την τελευταία δεκαετία. Δύο πρόσφατες μελέτες που διεξήχθησαν από τον ΟΟΣΑ ([2018](#)) και ([2021](#)), προσδιόρισαν τις κύριες τάσεις που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι επιχειρήσεις για να επιτύχουν στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας:

1. **Ψηφιοποίηση:** Η ψηφιοποίηση των πολιτιστικών και δημιουργικών εμπειριών έχει βοηθήσει τον πολιτισμό να σπάσει τους χωροχρονικούς περιορισμούς των παραδοσιακών βιομηχανικών, επιτρέποντας έτσι σε όλους να έχουν πρόσβαση στο πολιτιστικό αγαθό από παντού. Ο Covid-19 επιτάχυνε ακόμη περισσότερο τη διαδικασία ψηφιοποίησης, με τους οργανισμούς σε όλους τους τομείς να προσαρμόζονται σε νέους τρόπους συνεργασίας με το κοινό τους εν μέσω περιοριστικών μέτρων και των οδηγιών για κοινωνική αποστασιοποίηση.
2. **Πράσινη μετάβαση:** Η πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να συμβάλει στην προώθηση πιο υπεύθυνων, φιλοκοινωνικών και φιλοπεριβαλλοντικών συμπεριφορών. Ένα από τα κύρια παραδείγματα αυτής της τάσης είναι η μετατροπή των αποβλήτων σε έργα τέχνης.
3. **Παγκοσμιοποίηση:** Στο παρελθόν, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις συνδέονταν με συγκεκριμένες περιοχές ή περιφέρειες. Τις τελευταίες δεκαετίες, ωστόσο, είδαμε

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

ραγδαίες αλλαγές προς μια παγκοσμιοποιημένη κατάσταση των πραγμάτων, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την εξάπλωση και την διάδοση κινημάτων σε παγκόσμια κλίμακα, οδηγώντας σε μια παγκόσμια πολιτιστική βιομηχανία.

Κεφάλαιο 3: Αστικές Ξεναγήσεις και Συμπεριληπτικότητα

Μια μελέτη του [ΟΟΣΑ \(2009\)](#) κατέδειξε ότι ο πολιτισμός και ο τουρισμός μπορούν να ενισχύσουν την ελκυστικότητα και την ανταγωνιστικότητα τόπων, περιφερειών και χωρών. Αυτό συμβαίνει επειδή ο πολιτιστικός κλάδος έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί αγαθά και υπηρεσίες που διακρίνονται για την μοναδικότητα και ιδιαιτερότητά τους (ibid.).

Τα τελευταία χρόνια, ο πολιτιστικός τουρισμός καθίσταται ένας από τους μεγαλύτερους και ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους του τουρισμού ενώ, γενικά, οι ΚΠΔ καθίστανται ο κύριος μηχανισμός για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος (ibid.). Η έρευνα [της Crespi-Vallbona \(2019\)](#) καταδεικνύει την ανάγκη του τουριστικού τομέα να δημιουργήσει αστικές ξεναγήσεις οι οποίες επιτρέπουν την ενεργό συμμετοχή του κοινού και την τόνωση των τοπικών πολιτιστικών εμπειριών.

Μία από τις κύριες ιδέες πίσω από την ανάπτυξη διαδραστικών και συμπεριληπτικών αστικών ξεναγήσεων είναι η αξιοποίηση του τουρισμού ως μέσου για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που συχνά διατρέχουν υψηλό κίνδυνο αποκλεισμού ([Salvador, 2020](#)). Επιπλέον, οι αστικές ξεναγήσεις δεν θα πρέπει να απευθύνονται μόνο σε

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

ξένους τουρίστες · οι περιηγήσεις σε πόλεις μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν ως μέσο για την κοινωνική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στις τοπικές τους κοινότητες, όπως οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, καθώς και για την προώθηση της ευαισθητοποίησης της νεολαίας σε πολιτιστικά θέματα (ibid.).

Οδηγίες για τη δημιουργία συμπεριληπτικών αστικών ξεναγήσεων:

1. **Αυθεντικότητα:** Η [Eugenia Wickens \(2017\)](#) υποστηρίζει ότι η επιτυχία μιας αστικής ξενάγησης έγκειται στο πόσο αυθεντική και μοναδική είναι. Τα άτομα που επιλέγουν να κάνουν πολιτιστικό τουρισμό θέλουν να βιώσουν τον πολιτισμό του «άλλου» και, για τον σκοπό αυτό, συχνά θέλουν να μάθουν για τις διαφορετικές ιστορικές περιόδους των περιοχών που επισκέπτονται. Αυτό σημαίνει ότι οι αστικές ξεναγήσεις δεν θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στα κύρια τουριστικά αξιοθέατα, αλλά να εξετάζουν επίσης τις παραδόσεις των περιφερειακών περιοχών και τον τρόπο ζωής του τοπικού πληθυσμού.
2. **Οικονομική προσιτότητα:** Για να είναι οι αστικές ξεναγήσεις συμπεριληπτικές και προσβάσιμες σε ένα ευρύ κοινό, πρέπει επίσης να είναι οικονομικά προσιτές.
3. **Προσβασιμότητα:** Η προσβασιμότητα είναι ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας στη διαμόρφωση συμπεριληπτικών αστικών ξεναγήσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές αναπηρίες και τους φυσικούς περιορισμούς των ατόμων με αναπηρία, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες που διοργανώνουν αστικές ξεναγήσεις θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο εγκατάστασης ραμπών και της συμπερίληψης ηχητικών περιγραφών και οπτικού περιεχομένου ([Whitley, 2020](#)). Το **πρόγραμμα «ELEVATOR»** –

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](#)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

ένα πρόγραμμα του Erasmus+ της ΕΕ, έχει καταρτίσει έναν οδηγό με εκτενείς οδηγίες σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να διαμορφωθούν αστικές ξαναγήσεις σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριληπτικότητας, για άτομα με μορφές αναπηρίες. Μπορείτε να βρείτε τον οδηγό [εδώ](#).

4. **Ψηφιοποίηση:** Οι εικονικές αστικές ξαναγήσεις είναι μια νέα τάση και είναι προσβάσιμες σε ανθρώπους από όλο τον κόσμο. Είναι ένα πολύ σύγχρονο είδος περιήγησης σε αξιοθέατα και μπορούν να παρέχουν μια πολιτιστική εμπειρία με λίγα μόνο κλικ. Υπάρχουν πολλές πλατφόρμες που είναι προσβάσιμες σε απευθείας σύνδεση και που προσφέρουν εικονικές περιηγήσεις σε πόλεις. Ένα παράδειγμα είναι η πλατφόρμα **Virtual City Tours**, την οποία μπορείτε να επισκεφτείτε ακολουθώντας τον σύνδεσμο αυτό .

Ψηφιακά εργαλεία Ενότητας 5 – Μέρος 1:

Εργαλείο 1: Επιχειρηματική στρατηγική

Εργαλείο 2: Σειρά Ψυχομετρικών Παιχνιδιών για την ανάπτυξη μιας επιχειρηματικής ομάδας

Εργαλείο 6: Συμπεριληπτικός Τουρισμός

Αναφορές:

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](https://twitter.com/DiOtherCity)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

BC Centre for Social Enterprise. (n.d.). Social enterprise – Do definitions matter? *BC Centre for Social Enterprise*. Available at: <https://www.centreforsocialenterprise.com/what-is-social-enterprise/>.

Chladek, Natalie. (2019). Why you need sustainability in your business strategy. *Harvard Business School Online- Business Insights*. Available at: <https://online.hbs.edu/blog/post/business-sustainability-strategies>.

Crespi-Vallbona, Montserrat. (2020). Satisfying experiences: guided tours at cultural heritage sites. *Journal of Heritage Tourism*, Vol. 16 (2): 201-217. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1743873X.2020.1771345?needAccess=true>.

Elevator. (2018). Inclusive Tourist Guiding: Handbook for Guiding People with Special Access Requirements. *Elevator Project*. Available at: https://www.accessibletourism.org/resources/io2_english-final.pdf.

European Commission. (n.d.). Social enterprises. *European Commission: Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs*. Available at: https://ec.europa.eu/growth/sectors/proximity-and-social-economy/social-economy-eu/social-enterprises_en.

www.diothercity.eu | #DiOtherCity

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

EY. (2019). Ten ways leading companies turn purpose into strategy. *EY*. Available at:
https://www.ey.com/en_bh/purpose/ten-ways-leading-companies-turn-purpose-into-strategy

Get Smarter. (2022). How to Improve Sustainability in Your Business. *Get Smarter*. Available at:
<https://www.getsmarter.com/blog/career-advice/9-tips-for-growing-a-sustainable-business/>.

McCarthy, Kevin F. et al. (2004). *Gifts of the Muse: Reframing the Debate about the Benefit of the Arts*. Santa Monica, CA: Rand Corporation. Available at:
<https://www.rand.org/pubs/monographs/MG218.html>.

Nielsen, IQ. (2019). A 'natural' rise in sustainability around the world. *Nielsen, IQ*. Available at:
<https://nielseniq.com/global/en/insights/analysis/2019/a-natural-rise-in-sustainability-around-the-world/>.

OECD. (n.d.). Culture and Local Development. *OECD Home*. Available at:
<https://www.oecd.org/cfe/leed/culture.htm>.

OECD. (2009). *The Impact of Culture on Tourism*. OECD. https://read.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/the-impact-of-culture-on-tourism_9789264040731-en#page4.

OECD. (2018). *Culture and Local Development*. OECD. Available at:
<https://www.oecd.org/cfe/leed/venice-2018-conference-culture/documents/Culture-and-Local-Development-Venice.pdf>.

www.diothercity.eu | #DiOtherCity

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

OECD. (2021). *Economic and social impact of cultural and creative sectors: Notes for Italy G20 Presidency Culture Working Group*. OECD. Available at: <https://www.oecd.org/cfe/leed/OECD-G20-Culture-July-2021.pdf>.

Salvador, Marta. (2020). Beyond a sightseeing tour: social inclusion as the objective. *Alba Sud*. Available at: <https://www.albasud.org/blog/en/1242/beyond-a-sightseeing-tour-social-inclusion-as-the-objective>.

Virtual City Tours. (n.d.). Virtual City Tours home. *Virtual City Tours Project*. Available at: <https://www.virtualcitytours.org/en/>.

Whitley, David. (2019). Accessible adventure: how travel is becoming more inclusive. *National Geographic*. Available at: <https://www.nationalgeographic.co.uk/travel/2019/09/accessible-adventure-how-travel-becoming-more-inclusive>.

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](https://twitter.com/DiOtherCity)

Το έργο # DiotherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).

www.diothercity.eu | [#DiOtherCity](https://twitter.com/DiOtherCity)

Το έργο # DiOtherCity συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της ΕΕ (Ιούνιος 2021 - Μάιος 2023).

Το περιεχόμενο του έργου αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συντακτών του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό. (Κωδικός έργου: 2020-1-ES01-KA227-ADU-095512).